

Gethsémané

Periodethema: lijden, sterven en opstanding
Markus 14: 32-52

KERNTekST

'En Hij zeide: Abba, Vader! Alle dingen zijn U mogelijk; neem dezen drinkbeker van Mij weg, doch niet wat Ik wil, maar wat Gij wilt.' (Mark. 14: 36)

UITLEG VAN DE KERNTekST

De Heere Jezus bidt in de laatste nacht voor Zijn dood tot Zijn Vader. Hij spreekt Hem aan in Zijn moedertaal. Als de Heere Jezus hevige emoties heeft, spreekt Hij Aramees. Abba is Aramees voor vader. Het lijden drukt zwaar op de Heiland. Hij vraagt zelfs of de drinkbeker weggenomen kan worden of Hij de straf niet hoeft te dragen. Toch aanvaardt Hij Zijn lijden gewillig. De Zoon voert de wil van de Vader uit.

BEGINSITUATIE

Deze vertelling is de vierde vertelling in een serie over het lijden, sterven en opstanding van de Heere Jezus. In de vorige vertelling heeft de Heere Jezus het Heilig Avondmaal ingesteld, is Judas aangevoerd als verrader en is Petrus gewaarschuwd.

DOELSTELLINGEN

- Kinderen leren dat het lijden van de Heere Jezus onnoemelijk zwaar was.
- Kinderen leren dat de Heere Jezus van ons vraagt om waakzaam te zijn.
- Kinderen leren dat de Heere Jezus Zich gewillig overgaf om te lijden en te sterven.

INDELING

- Met elf discipelen in Gethsémané.
- Het gebed van de Heere Jezus.
- De discipelen slapen.
- De Heere Jezus geeft Zich gevangen.

ZINGEN

Psalm 22: 1 en 3; 25: 8; 86: 1.

't Is middernacht en in de hof' (OTH 2015: 117, WK 148, JdH 280)

'Jezus leven van mijn leven' (OTH 2015: 119, JdH 303)

'Leer mij o Heer' Uw lijden recht betrachten' (OTH 2015: 123, WK 153, JdH 487)

'Zo lief had God de Vader ons' (OTH 2015: 133, JdH 1000)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 22: 1a. De Heere Jezus spreekt de woorden van deze psalm uit aan het kruis: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Ook in de geschiedenis van Gethsémané passen de woorden van Psalm 22. De Heere Jezus lijdt hevig en is tot de dood bedroefd in de hof van Gethsémané.

BORDPLAN

Bang, maar gewillig.

INTRODUCTIE

Vraag de kinderen wanneer ze heel erg bang zijn. Stel vragen als: waarvoor ben je bang? Wie is er bang in het donker? Wat doen je als je bang bent? Wie helpt je als je bang bent? Wie is er bang om alleen te zijn?

BRUGZIN OF BEGINZIN

Wat kijkt de Heere Jezus bang!

Vertelling

Jakobus, Petrus en Johannes kijken elkaar aan. Dat zijn ze van hun Meester niet gewend. Hun Meester is nooit bang. Hij sliep rustig aan boord van het schip, toen het zo stormde. Hij kan zieke mensen beter maken. Hij kan boze geesten wegsturen. Ze weten het zeker. Petrus heeft het ook al eens gezegd: 'De Heere Jezus is de Zoon van God.' Die hoeft toch nergens bang voor te zijn?

De discipelen hebben met de Heere Jezus het Pascha gevierd. Daarna hebben ze Jeruzalem verlaten en zijn ze naar de Olijfberg gegaan. Daar is een tuin waar ze wel vaker komen. Het is de hof van Gethsémané. Midden in de nacht gaan ze de tuin binnen. Ze zijn met twaalf mensen: elf discipelen en de Heere Jezus. Judas is immers weggegaan.

MET ELF DISCIPELEN IN GETHSÉMANÉ

'Ga hier zitten, tot Ik gebeden zal hebben', zegt de Heere Jezus tegen de discipelen. Er gaat wat bijzonders gebeuren. Dit is niet het avondgebed dat de discipelen en de Heere Jezus doen voor ze naar bed gaan. De Heere Jezus gaat bidden voor de moeilijke momenten die komen gaan. *Het is goed als wij dat allebei doen: ons avondgebed als we 's avonds naar bed gaan. Maar ook bidden in bijzondere omstandigheden, bijvoorbeeld als we tegen iets opzien of er mensen ziek zijn in onze omgeving.*

Acht discipelen gaan op de grond zitten. Drie discipelen mogen nog een eindje meelopen. Het zijn Jakobus, Johannes en Petrus. Zij hebben een bijzondere plek binnen de groep van discipelen. Wel vaker mogen zij alleen mee met de Heere Jezus, bijvoorbeeld toen Mozes en Elia bij de Heere Jezus kwamen op de berg. Of toen het dochttertje van Jairus door de Heere Jezus werd opgewekt. Ze kennen de Heere Jezus zo goed dat ze heel goed zien dat er nu iets bijzonders aan de hand is. De Heere Jezus kijkt zó bang. Hij heeft zelfs van angst. *De Heere Jezus is echt mens geweest. Hij weet dus ook heel goed wat het betekent om bang te zijn. Als jij bang bent, mag je dat ook altijd tegen de Heere Jezus zeggen. Hij wil je helpen.*

'Mijn ziel is bedroefd tot de dood toe. Blijf hier en waak', zegt de Heere Jezus tegen Petrus, Jakobus

en Johannes. De Heere Jezus vraagt Zijn discipelen om Hem te helpen. Om er voor Hem te zijn in deze moeilijke nacht. Het is de nacht voor Zijn sterven. Morgen zal Zijn Vader alle straf voor de zonde op Zijn schouders zal leggen. *Ben je ook wel eens bang voor straf? Kun je je voorstellen hoe bang je bent als je alle straf voor de zonde van de hele wereld moet dragen? Zo zwaar is het lijden van de Heere Jezus.*

HET GEBED VAN DE HEERE JEZUS

De Heere Jezus loopt nog een eindje verder. Wat kun je nog doen als je zo bang bent? Bidden! De Heere Jezus gaat bidden. Hij gaat niet alleen op Zijn knieën, maar Hij laat Zich zelfs helemaal plat op de grond vallen. Zo erg smeekt de Heere Jezus in dit gebed. Hij bidt of het uur aan Hem voorbij mag gaan. De Heere Jezus vraagt of de dingen die gaan gebeuren niet hoeven te gebeuren. 'Abba, Vader. Alle dingen zijn U mogelijk. Neem deze drinkbeker van Mij weg, maar niet wat Ik wil, maar wat U wilt', bidt de Heere Jezus. De straf op de zonde is zo zwaar dat de Heere Jezus vraagt of Hij misschien niet hoeft te lijden en te sterven. Toch wil Hij de wil van Zijn Vader doen. Wat God wil, wil de Heere Jezus ook. Hij wil lijden en sterven voor onze zonde, al maakt het Hem doodsbang.

De Heere Jezus staat op van het gebed en gaat terug naar Zijn discipelen. Hebben ze voor Hem gewaakt? Hebben ze de Heere Jezus ondersteund, door er voor Hem te zijn toen Hij daar lag te bidden? Dat is toch het minste wat je voor je doods-bange Meester kan doen. Maar als de Heere Jezus bij de drie discipelen komt, ziet Hij het al: ze slapen. De discipelen slapen, terwijl hun Meester lijdt en bidt. Geen mens helpt de Heere Jezus in Zijn lijden, zelfs Zijn eigen vrienden en discipelen niet.

DE DISCIPELEN SLAPEN

'Simon, slaap je?' zegt de Heere Jezus. Hij spreekt Simon Petrus aan. Petrus heeft immers pas nog gezegd dat hij er altijd zal zijn voor de Heere Jezus? Als iedereen zal weglopen, dan zal Petrus bij de Heere Jezus blijven. Maar Petrus kan niet eens wakker blijven als de Heere Jezus dat vraagt. 'Kun je niet één uur waken?' vraagt de Heere Jezus. Dat konden de discipelen best. Ze waren gewend om 's nachts wakker te blijven. Ze gingen immers ook vaak 's nachts vissen op het meer van Galilea. Maar nu de Heere Jezus hen nodig heeft, hebben ze zich laten vangen door de duivel. 'Waakt en bidt', zegt de Heere Jezus tegen de discipelen, 'opdat je niet in verzoeking komt. De geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak.' Dat betekent: jullie moeten niet in eigen kracht wakker proberen te blijven. Je moet blijven bidden. Je hebt altijd de kracht van God nodig om te doen wat Hij van je vraagt. *Dat is ook een boodschap voor ons. Laten we niet denken dat we het zelf allemaal wel kunnen en zelf heel sterk zijn. We*

hebben het gebed nodig om te kunnen doen wat de Heere van ons vraagt.

Weer gaat de Heere Jezus bidden. Na het gebed staat de Heere Jezus op en loopt weer naar Zijn discipelen. Zouden ze gebeden hebben? Ze zullen nu toch wel wakker gebleven zijn? Ze zien toch hoe zwaar de Heere Jezus het heeft. Ze weten toch wat ze moeten doen? Bidden! Maar weer ziet de Heere Jezus het al: Zijn discipelen slapen. De Heere Jezus maakt ze wakker. De discipelen schamen zich. Ze weten niet wat ze tegen de Heere Jezus moeten zeggen.

Voor de derde keer gaat de Heere Jezus bidden. Weer laat Hij zich plat op de grond vallen en smeekt Zijn Vader of de drinkbeker aan Hem voorbij kan gaan. Maar weer zegt de Heere Jezus er bij: 'niet Mijn wil, maar Uw wil.' Hij is gekomen om de wil van Zijn Vader te doen. Hoe moeilijk Hij het ook vindt. Hoe weinig Zijn discipelen Hem ook steunen. Het gaat om de wil van Zijn Vader. De Vader wil zondaren redden. De Heere Jezus wil daarvoor de dood in. De Heere Jezus wil sterven voor mensen waar Hij niet op kan vertrouwen: voor zondaren die niet naar Hem luisteren, voor discipelen die geen uurtje voor Hem wakker kunnen blijven. Want als de Heere Jezus 'amen' heeft gezegd, ziet Hij weer dat Zijn discipelen slapen.

'Slaap maar verder en rust maar uit', zegt de Heere Jezus nu. 'Het is genoeg, want het uur is gekomen.' Het gebed van de Heere Jezus is voorbij. De discipelen hoeven niet meer te waken. De Heere Jezus heeft gebeden of het uur voorbij kan gaan. Of Hij niet hoeft te lijden en te sterven. Maar in het gebed met Zijn Vader is Hem duidelijk geworden dat God de Vader wil dat Hij zal lijden en sterven. De Heere Jezus wil sterven, omdat Zijn Vader dat wil. De Heere Jezus wil sterven, omdat Hij zondaren wil redden.

In de verte komt een groep mannen aan. Je ziet de lichtjes al komen. De Heere Jezus weet het. Ze gaan Hem gevangen nemen. 'Ik word overgeleverd in de handen van zondaren', zegt de Heere Jezus. 'Sta op, laten we gaan. Wie Mij verraadt, is al dichtbij.' *De Heere Jezus weet precies wat er gaat gebeuren. Zijn lijden en sterven is geen ongeluk: het is de wil van God.*

DE HEERE JEZUS GEEFT ZICH GEVANGEN

Terwijl de Heere Jezus nog spreekt, verschijnen er plotseling gewapende mannen. Bij het licht van hun fakkels kun je hun zwaarden en stokken zien. Plotseling stapt er iemand naar voren. 'Rabbi!' roept hij uit en hij loopt snel naar de Heere Jezus toe. Hij slaat zijn arm om de Heere Jezus heen en geeft Hem een kus als begroeting. Dit was het teken dat hij had afgesproken met de mensen die de Heere Jezus gevangen komen nemen. Judas verraadt Zijn Meester met een kus.

Weer is de Heere Jezus niet verrast. Hij wordt niet overvallen door deze mannen: Hij wist dat dit gebeuren ging. De discipelen zijn wel verrast. Ze hebben het nog steeds niet helemaal begrepen. Ze willen vechten voor de Heere Jezus. Iemand trekt snel zijn zwaard en slaat er wild op los. Het is Petrus. Hij treft het oor van een knecht van de hogepriester.

Maar de Heere Jezus wil niet vechten. Hij geeft zich vrijwillig gevangen. Wel krijgen de mannen die Hem gevangen komen nemen nog een vermaning. De Heere Jezus houdt de leiding. Hij zegt: 'elke dag was ik bij jullie in de tempel. Jullie konden me eenvoudig gevangen nemen. Nu komen jullie midden in de nacht met zwaarden en stokken, alsof ik een misdadiger ben. Maar zo moet het gebeuren, omdat het in de Bijbel staat.' Zelfs als de Heere Jezus gevangen genomen wordt, zegt Hij eigenlijk: 'Ik ben de echte Messias, Die door de profeten is voorgezgd.'

Dan begrijpen de discipelen dat ze niet moeten vechten. De Heere Jezus wil het niet. Bang vluchten ze weg. Bang dat zij misschien ook gevangengenomen zullen worden. Die angst is niet denkbeeldig. Die mannen met stokken en zwaarden willen best meer mensen gevangen nemen. Opeens staan ze stil en draaien ze zich snel om. Ze voelen zich bespied. Er loopt een jonge man achter hen aan. Zijn naam kennen we niet. Hij wil weten hoe het met de Heere Jezus afloopt. Nieuwsgierig is hij achter de groep mannen aangelopen die de Heere Jezus gevangengenomen heeft. Maar hij is niet voorzichtig genoeg. De mannen zien hem en grijpen hem vast aan zijn overkleed, een soort jas. De jonge man rukt zich los. De mannen hebben zijn jas nog in handen, maar hij vlucht ook het duister in. Het is gevaarlijk die nacht in de hof van Gethsémané: niet alleen voor de Heere Jezus, maar ook voor mensen die Hem willen volgen.

AFSLUITING

Daar gaat de Heere Jezus, met touwen vastgebonden door de mannen die Hem gevangen kwamen nemen. Misschien denk je: wat verdrietig voor de Heere Jezus, wat zielig voor Hem. Maar de Heere Jezus wil deze moeilijke verdrietige weg gaan. Hij moest lijden voor onze zonden. Zullen we oppassen om niet makkelijk te zondigen? Je hebt vandaag geleerd hoe erg de Heere Jezus moest lijden vanwege de zonde en hoe bang Hij daar van werd. Maar als je weet dat je gezondigd hebt, vraag dan aan de Heere Jezus vergeving. Hij wilde deze moeilijke weg gaan, om ook jou je zonde te vergeven.

VERWERKING

Kies uit een van deze mogelijkheden:

- Kom terug op de introductie. Waarom staat er op het bord: 'Bang, maar gewillig'?
- Praat met de kinderen door over de ernst van het lijden van de Heere Jezus. Waarom was het lijden zo zwaar? Hoe erg is onze zonde? Waarom moest de Heere Jezus alleen lijden?
- Bespreek met oudere kinderen (groep 5/6) vraag en antwoord 37 van de Heidelbergse Catechismus. Wat betekent het dat de Heere Jezus heeft geleden? Wat was het doel van Zijn lijden? Wat is de betekenis van Zijn lijden voor iedereen die in Hem gelooft?
- Bespreek met de kinderen, hoe wij net als de discipelen kunnen 'slapen' en hoe we waakzaam kunnen zijn in het gebed. Lees bijvoorbeeld de tekst uit 1 Petrus 5: 8. 'Zijt nuchteren en waakt; want uw tegenpartij, de duivel, gaat om als een briesende leeuw, zoekende, wien hij zou mogen verslinden.'
- Zing psalmen en liederen die passen bij het lijden van de Heere Jezus.